

RAZVOJ STUDIJA I ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI NA SEKCIJI SOCIJALISTIČKE PRIVREDE U DRESDENU

U članku je prikazan razvoj nastave iz ekonomije i organizacije na Tehničkom univerzitetu u Dresdenu. Nosilac te nastave i istraživanja na tom području danas je Sekcija socijalističke privrede. Poslijeratni razvitak te Sekcije sastoji se iz tri etape: Fakulteta za privredne znanosti, Fakulteta za inženjersku ekonomiju i Sekcije socijalističke privrede. Date su karakteristike organizacije i nastave tih etapa te glavne značajke i pravci istraživačkog rada.

1. UVOD

Univerzitetska nastava u Njemačkoj oslanja se na dugu višestoljetnu tradiciju. Najstarije sveučilište u Njemačkoj osnovano je 1348. godine u Heidelbergu za vladavine falačkog (Pfalz) kneza izbornika Ruprechta. Motiv osnivanja je bio da se omogući teološki studij u Njemačkoj kako njemački teolozi više ne bi odlazili na studij na Sorbonu u Parizu. Sorbona je u to vrijeme bila pod snažnim utjecajem protupape iz Avignona, dok je kneževina Pfalz pristajala uz papu u Rimu.

Najstarije sveučilište, koje je djelovalo kontinuirano na teritoriju današnje Njemačke Demokratske Republike, osnovao je u Leipzigu 1409. godine markgrof od Meissena. Naravno, to nisu bila sveučilišta u današnjem smislu. Obično je takav univerzitet bio podijeljen na četiri fakulteta: početni, tj. fakultet sedam slobodnih umjetnosti, koji je davao osnovu za studij na višim fakultetima, i tri fakulteta: prava, medicine i teologije.

Kasnije se pod utjecajem renesanse u 16. stoljeću u univerzitetsku nastavu postepeno uvode prirodne znanosti: anatomija, botanika, astronomija, fizika, mehanika, te filozofija i filologija.

Do stvaranja univerziteta u današnjem smislu dolazi u Njemačkoj početkom 19. stoljeća na osnovi koncepta Wilhelma von Humboldta koji je realiziran osnivanjem univerziteta u Berlinu 1810. godine.

Osnovna Humboldtova ideja je bila da čitav niz znanstvenih institucija, kao što su: akademija znanosti i umjetnosti, znanstveni medicinski instituti, biblioteke, observatoriji i druge, poveže u jednu organsku cjelinu, tzv. »universitas literarum«.¹⁾

To povezivanje trebalo je izvršiti tako da svaki dio zadrži svoju samostalnost, ali da svi zajedno teče općem zajedničkom cilju, unapređenju znanosti.

Taj koncept Humboldta prihvaćen je kasnije i drugdje u Njemačkoj, a prema njemu su se orijentirali i osnivali i drugi univerziteti, ne samo u Njemačkoj već i u ostalim evropskim zemljama.

Tehnički univerzitet u Dresdenu osnovan je 1828. godine kao tehnička škola tzv. »Polytechnikum«, koja je trebala izobražavati kadrove raznih struka za potrebe razvoja privrede, i to naročito industrije i rudarstva.

Toj se školi priznaje visokoškolski karakter 1871. godine, a 1890. god. ona dobiva naslov Visoke tehničke škole. Pravo promoviranja, tj. dodjele doktorata, stekla je ova ustanova 1900. godine. Pod tim imenom ona djeluje sve do 1961. godine kad svečanim aktom dobiva naslov Tehničkog Univerziteta koji nosi sve do dana današnjega.

Osnove stanovitog ekonomskog i organizacijskog studija javljaju se postepeno na Polytechnikumu u Dresdenu, kad postaje sve očitiije da su za upravljanje proizvodnjom potrebna pored tehničkih i stanovita ekonomska i organizacijska znanja. Tako se u nastavni program pojedinih struka postepeno uvode osnove računovodstva i obračuna troškova. 1850. godine uvodi se poseban kolegij »narodne privrede« (Volkswirtschaftslehre) u kojem studenti pored računovodstva i obračuna troškova dobivaju i stanovita znanja iz tzv. makro-ekonomije.

1873. godine, kad je za nastavnika pozvan Victor Böhmert iz Züricha, počinje specijalizirana nastava iz teoretske i praktične ekonomije, statistike, organizacije proizvodnje i organizacije prodaje, što je u stvari zameetak kasnijeg ekonomskog studija u Dresdenu.

Ekonomski predmeti predaju se u početku u okviru općeg znanstvenog odjela koji se 1921. dijeli na kulturno-znanstveni i na matematičko-prirodnoznanstveni odjel.

U okviru kulturno-znanstvenog odjela počinje 1922. godine izobrazba, tj. studij tzv. narodnih ekonomista (Volkswirte). Taj studij ima u početku 8 semestara, a kasnije samo 6 semestara. Završeni studenti toga studija dobivaju naslov diplomiranih narodnih ekonomista (Diplomvolkswirte).

U nastavnom planu toga studija bili su slijedeći ekonomski predmeti:²⁾

- opća narodna privreda
- specijalna narodna privreda I, koja je sadržavala: poljoprivredu, socijalna pitanja i privrednu povijest
- specijalna narodna privreda II, koja je sadržavala: rudarstvo, industriju, obrt, monetarnu politiku, bankarstvo i burze
- specijalna narodna privreda III, koja je sadržavala: tržišnu i prometnu politiku, burze i efekte i socijalnu politiku.

1926. godine u studij ekonomije na Visokoj tehničkoj školi u Dresdenu uvode se tehnički predmeti:

- mehanička tehnologija
- kemijska tehnologija

- nauka o strojevima
- elektrotehnika
- organizacija tvornica.

Tim predmetima jasno je naglašeno usmjerenje studija u pravcu tzv. proizvodne ekonomije, po čemu se studij ekonomije na Visokoj tehničkoj školi u Dresdenu bitno razlikuje od studija ekonomije na svim drugim visokim školama i univerzitetima u predratnoj Njemačkoj.

Do pravog razvoja studija proizvodne ekonomije, čiji je danas eminentan predstavnik Sekcija socijalističke privrede, došlo je nakon drugog svjetskog rata.

Taj razvoj imao je tri karakteristične etape i organizacijske forme, i to kao:

- Fakultet za privredne znanosti (Fakultät für Wirtschaftswissenschaften)
- Fakultet za inženjersku ekonomiju (Fakultät für Ingenieurökonomie)
- Sekcija socijalističke privrede (Sektion Sozialistische Betriebswirtschaft).

2. RAZVOJ FAKULTETA ZA PRIVREDNE ZNANOSTI

Poslije poraza u drugom svjetskom ratu došlo je u tadašnjoj sovjetskoj okupacionoj zoni Njemačke do korjenitih društvenih promjena, a jedna od njih bila je i temeljita visoko-školska reforma koja je imala dva osnovna cilja: ukidanje svih privilegija za visokoškolsku nastavu i odstranjenje iz visokoškolskih ustanova svih pristaša nacizma.

Po donošenju reforme počeo je studij na univerzitetima. Na Visokoj tehničkoj školi u Dresdenu studij je počeo 1. 10. 1946. na osnovu odluke okupacionih sovjetskih vojnih vlasti.

Otrprike u isto vrijeme otvoren je u Dresdenu Fakultet za komunalnu ekonomiju (Fakultät für Kommunale Wirtschaft) i Institut za ekonomske i socijalne znanosti koji je 1947. godine kao Institut za ekonomske znanosti priključen Kulturno-znanstvenom odjelu Pedagoškog fakulteta.

Zadatak tog instituta bio je izobrazba nastavnika za obrt i privredu.

Zbog sve veće potrebe za ekonomskim kadrom dolazi 1949. godine u okviru Visoke tehničke škole do osnivanja ekonomskog studija na Fakultetu za ekonomske i prometne znanosti. Godinu dana kasnije taj se fakultet dijeli na dva fakulteta:

- Fakultet za prometne znanosti koji 1952. postaje samostalna Visoka škola za prometne znanosti »Friedrich List«
- Fakultet privrednih znanosti na Visokoj tehničkoj školi iz kojeg je kasnije nastala današnja Sekcija socijalističke privrede na Tehničkom univerzitetu u Dresdenu.

Studij na tom fakultetu razlikuje se od samog početka donekle od studija na drugim ekonomskim fakultetima u DDR-u po tome što on obuhvaća i priličnu tehničku izobrazbu.

Fakultet privrednih znanosti postojao je do 1953. god. kada je prerastao u Fakultet za inženjersku ekonomiju (Fakultät für Ingenieurökonomie). Karakteristično za razdoblje njegovog postojanja bila je stabilizacija nastavnog programa u skladu s drugom visokoškolskom reformom u DDR-u. Ta druga reforma uvela je u studij pored ostalog:

- obavezno izučavanje društvenih znanosti
- obavezni ruski jezik
- izobrazbu po jedinstvenom nastavnom planu
- desetmesečnu školsku godinu
- uvođenje međuispita i stručne prakse
- povezivanje studija s praksom.

U isto vrijeme uveden je tzv. Daljinski studij (Fernstudium), koji je omogućio zaposlenima studiranje uz rad, dakle studij vrlo sličan našem ranijem dopisnom studiju i sadašnjem studiju uz rad.

Svršeni studenti ovog studija dobivali su diplomu »Diplomiranog privrednika s oznakom tehnički« (Diplomwirtschaftler (techn.)).

Glavna istraživanja na tom fakultetu bila su usmjerena na otkrivanje načina i modaliteta suradnje s praksom. Ta suradnja sa praksom odvijala se putem organizacije znanstvenih kolokvija i seminara.

3. FAKULTET ZA INŽENJERSKU EKONOMIJU

Daljnji razvoj privrede doveo je do spoznaja o potrebi izobrazbe upravljačkog kadra koji bi pored klasičnih inženjera i ekonomista imao i ekonomsku i tehnička znanja kako bi mogao upravljati vrlo složenim tehnološkim problemima u privredi.

To je bilo potrebno, kako je u obrazloženju osnivanja fakulteta istaknuto, zato jer je iskustvo u privredi pokazalo da se uspješna organizacija i upravljanje privredom ne može ostvariti bez temeljitog poznavanja ekonomije i tehnike i tehnologije pojedinih privrednih grana.

Studij je bio tako definiran da je sadržavao ekonomske i tehničke discipline u omjeru 1 : 1. Osnovu studija činili su: marksizam-lenjinizam, ekonomika grane, organizacija i planiranje proizvodnje u pojedinoj grani i tehnika i tehnologija te grane.

Studij je bio organiziran po industrijskim granama, i to:

1. Građevinska industrija
2. Kemijska industrija
3. Strojogradnja
4. Energetika
5. Prehrambena industrija

6. Laka industrija

7. Elektrotehnika

8. Tekstilna industrija.

Studij je trajao 11 semestara, a završeni studenti dobivali su titulu diplomiranog inženjera ekonomije (Diplomingenieurökonomie).

Pored ovog studija postojao je i studij na industrijskom institutu koji je trajao dvije godine. Taj je studij također vodio fakultet, a bio je namijenjen za provjerene funkcionere iz prakse. To je u stvari bio skraćeni fakultetski studij. Ovi studenti dobivali su titulu diplomiranog inženjera ekonomije industrijskog instituta.

Fakultet je bio organiziran po institutima, a postojali su zajednički i granski instituti. Zajednički instituti su bili: politička ekonomija, računovodstvo i financije te tehničke znanosti, a granski instituti: institut za ekonomiju građevinske industrije, kemijske industrije, energetike, strojogradnje, tekstilne industrije, prehrambene industrije, elektrotehničke i elektroničke industrije. Naknadno su osnovani još instituti za pravo, za ekonomiju rada i tzv. docentura za organizacionu tehniku.

Po uzoru na ovaj fakultet u Dresdenu kasnije su organizirani studiji i fakulteti na svim univerzitetima i visokim školama u DDR-u.

Instituti su bili tako organizirani da su se pored nastave bavili i istraživanjem u privredi, a ova su se u to doba u DDR-u vršila uglavnom po nalogu države.

U istraživanjima su aktivno sudjelovali i studenti, i to na taj način da su morali prije upisa posljednje godine studija godinu dana provesti u nekom poduzeću. Oni su tamo obavljali praktičke i istraživačke zadatke i pripremali se za diplomski rad. Diplomski rad odnosio se na probleme na kojima su studenti u konkretnom poduzeću praktički radili.

Znanstveni radnici su se znanstveno vrednovali, tj. sticali su znanstveni stupanj (položajem, a ne znanstvenom titulom) prema svom sudjelovanju i pokazanim rezultatima na istraživačkim projektima. Kod toga naročito se cijenila sposobnost sudjelovanja u kolektivnom radu, tj. sposobnost koordinacije i usaglašavanja vlastitog rada s radom drugih učesnika u istraživačkom kolektivu, te razvijanje suradnje sa svim suradnicima.

Prva doktorska teza na tom fakultetu, tzv. doktorat A, obranjena je 1955. godine.

Tipični istraživački zadaci s kojima se fakultet za vrijeme svog postojanja bavio bili su npr.:

- istraživanje ekonomskih problema znanstveno-tehničkog razvoja
- racionalizacija poslova tehničke pripreme rada
- istraživanje mogućnosti povećanja proizvodnosti montažerskog rada
- razvoj ekonomsko-matematičkih modela, npr. planiranja potreba i snabdijevanja proizvodnje energijom itd.

4. SEKCIJA SOCIJALISTIČKE PRIVREDE

Sekcija socijalističke privrede, tj. točnije Sekcija socijalističke pogonske privrede, nastala je 1968. godine transformacijom Fakulteta za inženjersku ekonomiju prema intencijama III visokoškolske reforme u DDR-u. U okviru priprema te reforme Ministarstvo za visoko i stručno školstvo DDR-a zadužilo je spomenuti fakultet da izradi model inženjersko-ekonomske i pogonsko-ekonomske izobrazbe (Modell der ingenieurökonomischen/betriebswirtschaftlichen Ausbildung). Fakultet je to učinio i tako je nastao tzv. dresdenski model visokoškolske organizacije i nastave u oblasti ekonomije po kojem su se pored ostalog svi fakulteti trebali transformirati u sekcije.

Naziv sekcija za nove visokoškolske organizacije predložio je međutim Univerzitet u Jeni.

Polazište III visokoškolske reforme bila je konstatacija da je prelaz iz kapitalizma u socijalizam u DDR-u završen i da je stoga potrebno izobrazbu i istraživanje dignuti na jedan viši nivo koji bi mogao udovoljiti i novim rastućim potrebama socijalističkog društva.

Glavni cilj te reforme bio je prevladati rascjepkanost u istraživanju i nastavu te raspoložive snage i sredstva koncentrirati u pravcu znanstveno-tehničke revolucije i time postići veći stupanj iskorištenja istraživačkog potencijala i veću uspješnost nastavnog procesa.

Na području ekonomije reforma je postavila ove zadatke:

- izobrazbu takvog stručnjaka (pogonskog ekonomiste) koji će biti temeljito znanstveno izobražen i praksom orijentiran,
- povećanje efektivnosti procesa studiranja na osnovi racionalnijeg korištenja studijskog vremena; u vezi s time studij je skraćen na 4 godine, uveden je princip godina za godinu i dozvoljeno je samo jedno ponavljanje ispita,
- revizija proporcija nastave nastavnih disciplina i takvo formiranje nastavnih disciplina da one neposredno nalaze primjenu u socijalističkoj pogonskoj privredi,
- kritičko vrednovanje pojedinih formi nastave.

Na osnovi toga stvoreni su tzv. profilno određeni nastavni kompleksi. Studij socijalističke privrede sastoji se iz 6 takvih nastavnih kompleksa:

- marksizma-lenjinizma
- planiranja narodne privrede i pravne izobrazbe
- nauke o socijalističkoj pogonskoj privredi
- matematike za inženjere ekonomije
- prirodoznanstvenog, tehničkog i specijalnog tehnološkog kompleksa.

Studij je isti na svim univerzitetima i visokim školama za istu struku, tj. provodi se po istom nastavnom planu i programu.

On traje 4 godine, i od toga je osnovni studij (Grundstudium) 4 semestra, stručni studij (Fachstudium) 3 semestra i specijalni studij (Spezialstudium) 1 semestar.

Nakon toga student može diplomirati s titulom diplomiranog inženjera ekonomije (Diplom-Ingenieurökonome).

Dobri studenti, međutim, umjesto upisivanja posljednjeg semestra specijalnog studija mogu upisati tzv. istraživački studij (Forschungsstudium) koji traje 3 godine. Nakon uspješnog završetka tog istraživačkog studija student stiče pravo obrane doktorske teze za tzv. doktorat A.

U DDR-u postoje dva nivoa doktorata, tzv. doktorat A i doktorat B. Doktorat A je tzv. stručni doktorat, tj. nešto što bi donekle odgovaralo našem stupnju magistra. Titula takvog doktora nosi oznaku struke, npr. dr. oec. (doktor ekonomije). Doktorat B je znanstveni doktorat, što odgovara našem doktoru znanosti i takav doktor u svojoj tituli ima kraticu sc. (npr. dr. sc. oec. tj. doktor ekonomskih znanosti). Uvjet za doktorat A je apsolvirani istraživački studij, a za doktorat B je posjedovanje doktorata A.

Istraživački studij u stvari je postdiplomski studij na kojem nema predavanja, već se on vrši prema posebnom planu koji sastavlja mentor. Student boravi na fakultetu 3 godine i sudjeluje u određenom znanstvenom projektu pod nadzorom mentora. U okviru toga on posjećuje neka predavanja redovitog studija i obavlja istraživačke zadatke. U toku toga studija student formuliра svoju doktorsku tezu, a ta je u pravilu povezana s istraživačkim zadatkom.

Na Sekciji socijalističke privrede tehničkog univerziteta u Dresdenu postoje ovi smjerovi:

1. Socijalistička pogonska privreda /Inženjerska ekonomija građevinske industrije/
2. Socijalistička pogonska privreda /Inženjerska ekonomija elektrotehničke i elektroničke industrije/
3. Socijalistička pogonska privreda /Inženjerska ekonomija strojogradnje/
4. Socijalistička pogonska privreda /Inženjerska ekonomija lake industrije/ s podjelom na
 - tekstilnu industriju
 - industriju papira
 - drvenu industriju
5. Socijalistička pogonska privreda /Inženjerska ekonomija prehrambene industrije/.

Smjerovi se međusobno razlikuju samo u posebnoj tehničko-tehnološkoj izobrazbi.

Nastavni plan sadrži i predmete i komplekse koji sadrže niz predmeta. Tako npr. 16. Socijalistička pogonska privreda sadrži slijedeći niz predmeta:

- Osnove socijalističke pogonske privrede
- Ekonomiju osnovnih fondova
- Ekonomiju materijala
- Ekonomiju istraživanja i razvoja

Nastavni plan

Predmet	Ukupno sati	Sati u semestru tjedno								
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Dijalektički i historijski materijalizam	128	5	3							
2. Osnove naučnog komunizma	144			4	5					
3. Politička ekonomija kapitalizma	160	5	5							
4. Politička ekonomija socijalizma	176			6	5					
5. Seminari klasika	88							2	3	2
6. Povijest političke ekonomije	62								2	3
7. Privredna povijest	64		4							
8. Socijalističko pravo	104						4	4		
9. Socijalistička narodna privreda	168						8	4		
10. Specijalni seminar rukovođenja	30									3
11. Statistika	96					4	2			
12. Automatska obrada podataka	128			5	3					
13. Matematika i kibernetika u ekonomiji	128				3	5				
14. Matematika	304	8	7	4						
15. Tehničko tehnološke osnove	516	6	6	6	4	4	2	5		
16. Socijalistička pogonska privreda	706		2		4	8	15	17	6	
17. Socijalistička znanost o radu	94					4	3			
18. Predmet po izboru	60									6
19. Ruski	112	4	2	1						
20. Drugi strani jezik	80	2	2	1						
21. Sport	212	2	2	2	2	2	2	2	2	
Ukupno	3560									
Proizvodna praksa tjedana			4							
Stručna praksa tjedana							12			
Diplomski rad tjedana										12

- Ekonomiju proizvodnje
- Ekonomiju prodaje i snabdijevanja
- Planiranje proizvodnje
- Organizaciju proizvodnje
- Računovodstvo
- Pogonsku analizu i obračun.

Svršeni studenti nalaze zaposlenje na poslovima vezanim uz upravljanje i organizaciju proizvodnje za koje je potrebno:

- poznavanje ekonomije
- znanje i organizatorske sposobnosti
- prilično tehničko-tehnološko znanje
- poznavanje matematike, kibernetike i automatske obrade podataka.

Poslovi u proizvodnji, tj. u proizvodnim poduzećima u kojima oni najčešće nalaze zaposlenje, prikazani su na slici br. 1.⁷⁾

4.1. Organizacija Sekcije

Sekcija je organizirana prema znanstvenim područjima (Wissenschaftsbereiche). Svako područje predstavlja jednu organizacijsku jedinicu, tj. otprilike ono što kod nas ima katedra. Postoje slijedeća područja:

- politička ekonomija
- narodna privreda
- socijalističko pravo
- organizacija upravljanja i privrede
- ekonomija pripreme proizvodnje
- ekonomija proizvodnja
- pogonsko planiranje, analiza i obračun
- ekonomska kibernetika i obrada informacija
- pogonska privreda građenja.

Na čelu sekcije nalazi se direktor kojeg postavlja univerzitet, a na čelu područja su voditelji. Pored područja na sekciji se nalazi i biblioteka sekcije.

4.2. Istraživanje

Istraživanje je orijentirano obradi kompleksnih problema značajnih za cijelu privredu. Problemu se prilazi analitički i vrlo detaljno, kod toga se nastoji primijeniti što više najnovijih metoda, i to naročito iz područja ekonomske kibernetike i operacijskog istraživanja. Kod istraživanja nastoje se koristiti sva raspoloživa moderna sredstva, i to naročito sredstva automatske obrade podataka.

Istraživački zadaci obavljaju se u pravilu uz učešće i drugih sekcija s drugih univerziteta i uz suradnju istaknutih poduzeća.

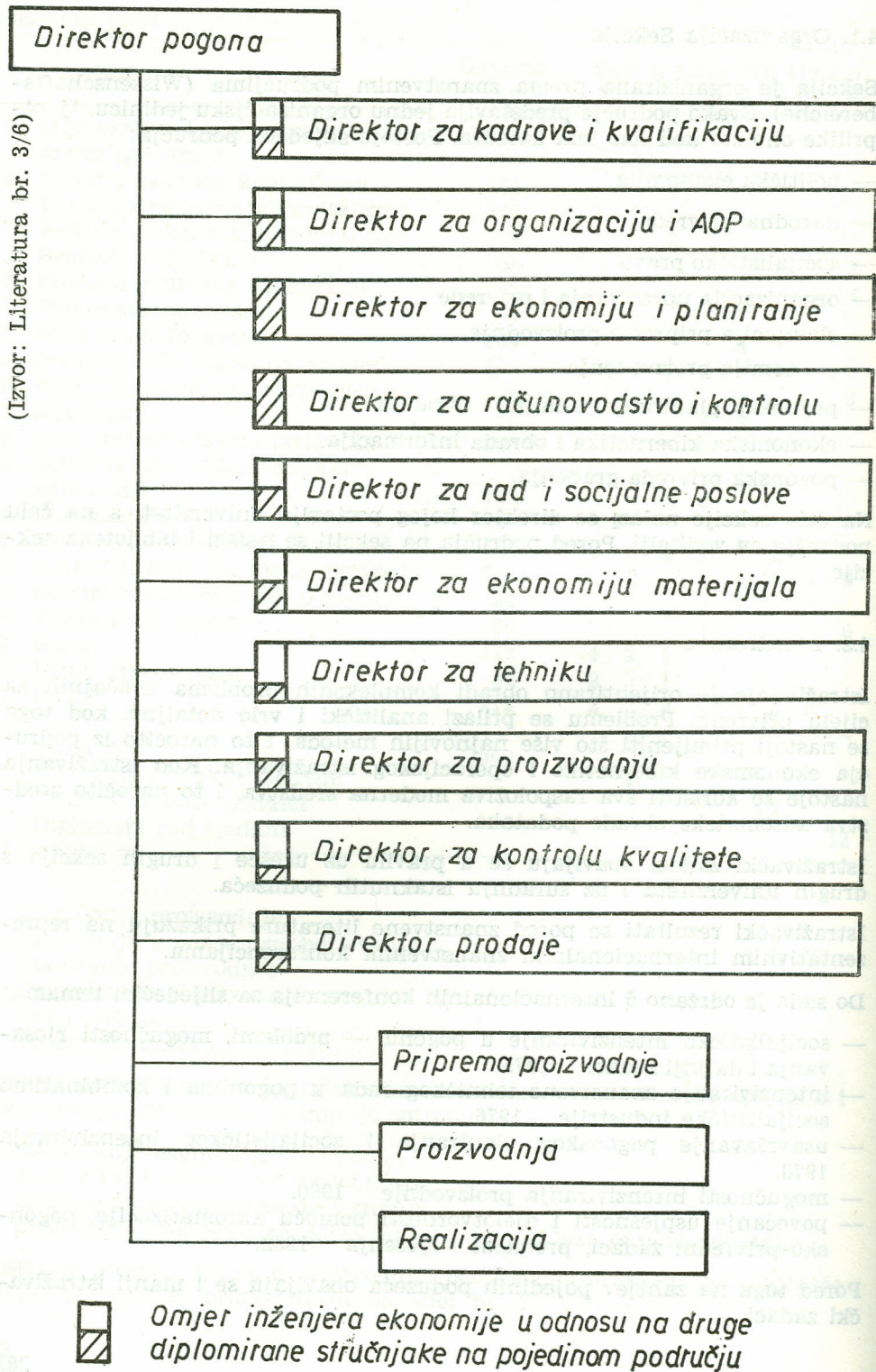
Istraživački rezultati se pored znanstvene literature prikazuju na reprezentativnim internacionalnim znanstvenim konferencijama.

Do sada je održano 5 internacionalnih konferencija sa slijedećim temama:

- socijalističko intenziviranje u pogonu — problemi, mogućnosti rješavanja i daljnji zadaci 1975.
- intenziviranje znanstveno-tehničkog rada u pogonima i kombinatima socijalističke industrije 1976.
- usavršavanje pogonskog planiranja i socijalističkog intenziviranja 1978.
- mogućnosti intenziviranja proizvodnje 1980.
- povećanje uspješnosti i djelotvornosti pomoću automatizacije, pogonsko-privredni zadaci, problemi i rješenja 1982.

Pored toga na zahtjev pojedinih poduzeća obavljaju se i manji istraživački zadaci.

Slika br. 1. Poslovi za diplomirane inženjere u pogonu

Naročito mnogo se radi na udžbenicima. Trećom visokoškolskom reformom uvedeni su jedinstveni udžbenici za sve sekcije. To znači da se isti predmet uči po jedinstvenom udžbeniku na čitavom području DDR-a. Udžbenici se u pravilu pišu kolektivno, što znači da se gradivo dogovorno podijeli između profesora različitih sekcija. Svaki učesnik obradi svoj dio koji se na kraju ukomponira u zajednički udžbenik.

Takva tendencija sada postoji u cijeloj znanstvenoj literaturi, što povlači za sobom velik i mučan posao dogovaranja, usklađivanja i komponiranja djela.

5. ZAKLJUČAK

U članku sam želio prikazati razvojni put Sekcije socijalističke privrede u Dresdenu s kojom naš Fakultet već više godina održava prijateljske odnose. Kod toga sam se koristio materijalima koje sam dobio od kolega iz Dresdenu i vlastitim iskustvom koje sam stekao za svoja tri boravka 1969, 1976. i 1982. godine u posjetu Sekciji.

Ono čime se ova Sekcija u svom razvoju orijentirala jest spoznaja da su suvremenom privrednom rukovodiocu i upravljaču neophodna znanja i vještine iz oblasti: ekonomije, organizacije, tehnike i informatike. No pored toga, privredi su neophodno potrebni i specijalisti iz svakog od navedenih područja.

Isto tako je očito da se više ne može uspješno upravljati bez primjene suvremenih metoda analize i sinteze, kao što su npr. metode operacijskog istraživanja i kibernetike i bez upotrebe suvremenih upravljačkih sredstava, i to u prvom redu automatske obrade podataka.

L I T E R A T U R A

1. W. Fläschendräger, W. Klaus, R. Köhler, A. Kraus i G. Steiger: *Magister und Scholaren, Professoren und Studenten, Geschichte deutscher Universitäten und Hochschulen im Überblick*, Urania-Verlag, Leipzig, Jena, Berlin 1981.
2. W. Heyde, S. Otto: *Zur Geschichte der Sektion Sozialistische Betriebswirtschaft*, TU Dresden, Dresden 1980.
3. W. Heyde: *Informationsmaterial über Studieninhalt, Studienablauf und Studienmöglichkeiten*, TU Dresden, Sektion Sozialistische Betriebswirtschaft, Dresden 1979.
4. F. Pleschak i dr.: *Thesen für die 5. Betriebswirtschaftliche Konferenz*, TU Dresden, Sektion Sozialistische Betriebswirtschaft, Dresden 1982.

7. Objasnice — fusnote

	Stranica	literatura	mjesto
1)	2	1	stranica 80
3)	2	2	stranica 7
4)	8	2	stranica 33
5)	11	1	stranica 267
6)	13	2	stranica 120
7)	15	3	stranica 6 slika br. 1

Primljeno: 1983-06-28

*Radošević D. Die Entwicklung des Studiums und der Forschung and der
Sektion Sozialistische Betriebswirtschaft in Dresden*

ZUSAMMENFASSUNG

In dem vorliegenden Artikel wurde die Entwicklung des Hochschulunterrichts an der Technischen Universität Dresden dargestellt. Der Unterricht selbst sowie die Forschungsarbeit auf dem ökonomischen Gebiet wird heute von der Sektion für sozialistische Betriebswirtschaft geleitet. Die Nachkriegsentwicklung dieser Sektion hat drei wichtigen Etappen: Fakultät für Wirtschaftswissenschaften, Fakultät für Ingenieurökonomie und zuletzt die heutige Sektion für sozialistische Betriebswirtschaft. In der Arbeit wurden die charakteristischen Merkmale der Hochschulorganisation und des Unterrichts auf dem ökonomischen und organisatorischen Gebiet dieser drei Etappen, sowie die Grunzüge und Richtungen der Forschungsarbeit beschrieben.

(Prijevod: Dušan Radošević)